

CONCIO

HABITA IN

S^{ti} *ALPHEGI* Ecclesia,

APRILIS 28. 1724.

CORAM

VENERABILI conventu, admodum
Reverendorum Episcoporum & Reve-
rendorum Pastorum, *de Temporis re-
demptione.*

PER

SAMSONUM ESTWICK, Th. Bac.
S^{ti} MICHAELIS apud Ripam, & Sanctae
TRINITATIS minoris apud Londinates
Rectorem.

LONDINI,

Impensis JONAH BOWYER, ad Insigne Rose, in
Cemeterio de Pauli. MDCCXXIV.

CONCITO

IN

STAPHYLIA

ATRIAS

CON

VENERABILIS

Reverendissimi Episcopi

Londonensis

diocesis

SAMSON

St Michaelis

Trinitatis

Reverendi

LONDON

Imperialis Johannis Bowyer, ad Augustae Regis in
Cemeterio de Pauli. MDCCXXIV.

*Reverendo admodum in Christo Patri,
EDMUNDO, Episcopo Londinensi.*

Vir admodum reverende,

CUM utraq; nostri hospitii partes
in Ecclesiâ & Aulâ *Sionensis* Col-
legii tam candide accipere digna-
tus es: & eousq; approbatione vestrâ hujus
munusculi pretium amplificasti, ut, non
obstante Operæ tenuitate, materiæ vetu-
state, & inerte tractandi modo, publici
juris fieri postulâsti, vel potius mandâsti;
indefinenter, ut par erat, morem gessi; &
cum vestra approbatio liberum commea-
tum, ni fallar, procuravit; propter veteris
doctrinæ Gravitatem, & Pondus (cum ad
nostram utilitatem præcipuè referatur)
aliquid spei subest, quod sequentes pagi-
næ cum veniâ saltem, si non confratrum
benevolentia legantur; & Deus exopta-
tum finem præbeat his Incæptis; quæ
cum multa observantia & respectu in ma-
nus & patrocinium vestrum offeruntur

ab humillimo Servorum,

SAMSONO ESTWICK.

EPHES. V. 16.

Ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ἵτι αἱ
ἡμέραι πονεραὶ εἰσιν. Præcedentia
verba sic se habent, Βλέπετε οὖν
ὡς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς
ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοὶ εξαγοραζό-
μενοι, &c.

Videte itaq; quomodo cauteambu-
letis, non quasi insipientes, sed
sapientes, *redimentes tempus*, quo-
niam dies mali sunt.

CUM summus omnium Dominus omni-
potente Verbo cælum & terram creavit,
& tandem e limo hominem suscitavit,
ei varias animi & corporis dotes largi-
tus est, ut monumentum laudis esset, & decus &
gloria mirabilium operum nuperè consummato-
rum.

B.

Cum

e Cum mundo sublunari eum præfecit, & omnia sub pedibus ejus subjecit, non eo fine tam multis honoribus ipsi accumulavit, ut ignaviæ deditus requiem animæ caneret, & quasi *Leviathan* in profundo otiosam in terra vitam traduceret; a mente & proposito summi opificis hoc maxime dissonum, ut Vicarius Dominus perpetuo ferias ageret; & Qui idcirco varia creationis opera in sex dies dispertitus est, innuisse videtur, ut eandem temporis mensuram pro diurnis humani generis laboribus constituerit.

Vel Paradisus ipse, ubi sponte Tellus fruges emittere dicitur, nequaquam a labore immunis erat; & utcunq; juvat ipse labor, & pergratas secum delicias cultori fert, dum curæ sit flores variegatos, & fructus mellifluos in ordinem reducendi, & inutiles ramos amputandi, cum multiplice pergrata cultura quæ valde laborem compensat; & præcipue cum septimus dies recurrit, & quasi duplici luce effulgeat, munificentissimi creatoris laudes celebrandas sibi vendicet: hæ felices curæ, quæ manûs vel mentis exercitium desiderant, omnes intercapedines sex dierum, & septimæ affatim explere videntur. Et si ipse Paradisus haud perenne a laboribus otium admittit, quanto minus nobis, liceat (quibus committitur verbi & sacramentorum dispensatio) desidiæ an-

sam

sam captare, præsertim post infelicem parentum transgressionem, quæ adeo latè grassatur, ut totum humanum genus mortiferâ labe infecit, & maledictionem induxit, nempe ut sudore frontis deinceps non solum panis, sed pene omnia ad vitæ hujus, & futuræ usus necessaria duro labore vincenda sunt, & præmia ejusdem reputanda.

Hoc decreto ita rato & stabilito, ut nequid pulchri, aut pretiosi sine labore & industria acquiri possit; idem experientia probatur, quod maxime expetibilia in votis hominum, nempe divites auri & argenti venæ (quæ inhumatæ visceribus terræ jacent antequam eruantur) labores expetunt & audaces fossores variis periculis obnoxios reddunt: Si isti perituri thesauri (malorum incitamenta) tam difficulter, & immenso pretio emantur; tanto magis cum sursum corda levamus & oculo fidei cælestis sapientiæ thesauros nunquam perituros aspiciamus; quanto magis nostra refert, ut sedulâ mentis applicatione utamur, & indefesso molimine, ut tandem experti & habiles ad omnia hujus vitæ officia, & aliquo modo condigni immensis futuræ vitæ præmiis. Hæ dotes & thesauri ut ut inæstimabiles tamen sedulo quærentibus a Patre Luminum communicantur.

Sed dicendum & dolendum est, quod diu in nativa ignorantia manemus, & cum infantiae vanitates

vanitates pene excussimus, multum temporis excurrit, antequam ad sanam etuditionem perveniamus: Eheu lentè & gradatim cælesti cognitione adornati sumus; & ut terræ fruges, feminibus prius injectis quasi mortuæ jacent; & cum solis & nubium beneficia recipiant paulatim maturescunt, multo majores patitur moras spirituale incrementum & tardius ab infantili ad virilem Christiani accedimus staturam.

Quantum operæ exigitur ad prima religionis rudimenta ponenda; quantum curæ ad eadem augenda & fovenda! Quam necessaria sunt humanarum artium ministeria, ut felix proventus tandem succrescat, & Theologi votis & spei respondeat.

Postquam humanæ literaturæ adjumentis præparati, & a natura ad gratiam perducti fuerimus, quam crebrâ manû versandæ sunt sacræ paginæ; quantâ reverentia & ingenuâ probitate sapientiæ oracula in sacris voluminibus contenta consulere oporteat, ut percontando, comparando, & diutius meditando, primùm nosmetipsos, & exinde alios salutiferas doceamus veritates.

In his sacris voluminibus satis amplam materiæ copiam comperimus, quæ inservire possit ad exercitium omnium facultatum, & præsertim incrementum.

crementum pietatis & perfectionem cujusq; in omni bono & laudabili opere.

Et cum nobis reverendi Patres & Frates concreditum sit hoc sacræ scripturæ depositum ut fideles essemus Evangelii dispensatores; & æternæ vitæ felicitas a laboribus Pastorum haud paulum pendere videtur, de vestra bonâ venia nullus dubito prius concessa, dum Apostolicam exhortationem, ad nosmetipsos & nostram functionem referam, & post brevem verborum elucidationem prius habitam, videamus quâ melius in Praxim reducamus: & 1mo, quanti momenti sit ut *Tempus redimeremus*: & 2do, ob quam causam, scilicet, *quia dies sunt mali*.

Quod ad exhortationis sensum attinet, Apostolus hâc metaphorica locutione a mercatoribus sumptâ, fideles instruit, quomodo cautè, prudenter & circumspectè se gerant. Nempe sicut illi merces curiosè exquirunt, & lucri aliquid omnibus aliis deliciis anteponunt; eodem modo fideles ad omnia vitæ officia, quibus Dei gloria, suis ipsorum & proximi salus propagetur, oblatas occasiones adhibere, & iis bene utendo, lucro solent apponere. Et idcirco cum tempus actioni accommodatum (quod feliciter in Græca Lingua per *Euxaieiav* notatur) avide captatur, hæc quasi temporis

poris lucratio videtur, & e contra cum tempus otiose conteritur & transit vel nihil, vel aliud, vel malè agendo, eareus dies vocantur mali, quatenus insulsi homines vel focordiæ, vel incogitantia, vel vitiis dediti hanc notam ipsis affigunt.

Vel si cum aliis dicere mallems, quod hujus vitæ status tentationibus & illecebris ad malum tendentibus scatet, quibus homines multoties vincuntur, ad idem fere res redit, atq; etiam causam subpeditat, quare occasiones rebus gerendis idoneas, quasi avidi emptores arripiamus & ita innocentiam fervemus.

At si cum erudito Bezâ per *dies malos*, intelligamus angustiarum tempora, quibus a primis incunabilis Ecclesia Christi impetita & vexata fuit; tum forsan hæc verba, *καὶ ἐν ταύταις ἡμερῶν*, talem temporis redemptionem connotare possint, quæ diversa malorum genera propius respiciat, & quæ præcipue versatur in legitimo mediorum usu, quæ vitam christianam inculpatam, atq; etiam sanctam rectam conservare possint.

In hoc sensu igitur quodcunq; fieri possit sine peccaminoso obsequio, sine fraude & mundanâ astutia vel turpi perfidia prius admittâ, haud omnino christianis in adversis temporibus negatum, modò

modo columbæ simplicitatem ad serpentis prudentiam contexant.

Sed cum Providentiæ divinæ ductu in hos dies malos non incidimus sed cœli favore & sub regimine Celcissimi Regis *GEORGII* externa facies rerum serena conspicitur, & enses in vomeres convertuntur, ad illa officia descendere oportet, quæ paci & nostræ sublimi functioni convenient; & quam latè patet campus & copia dicendi, & quò me verterem, si rudi penecillo varia depingere munia aggrederer, prout ad nostram vocationem & vel ad privatos, vel societate conjunctos spectant & decent; sed hæc in sequenti membro tractanda veniunt.

Delibato hætenus verborum sensu, & generali præcepto ita enucleato, nunc videamus, quo melius in Praxim reducamus, nempe quid nobis Clericis agendum sit, ut 1mo, *Tempus redimeremus, vel providi temporis æconomi simus.* 2do, ob quam causam, *quia dies sunt mali.*

Nihil fortasse magis vexavit moralis æque ac naturalis Philosophi cerebrum quam accurata temporis ratio, in quâ ineundâ, & rite distribuendis vitæ officiis Moralista præcipue fatiscit.

At at haud opus est ut tempus perdamus curiosè inquirendo ejus naturam & definitionem, cum
tam

ram incitato cursu properat, ut vix moram *descriptionis* patitur; si optime tempus metiremur, animi motibus & rapiditate conceptuum mensurandum est; in christiano cursu usq; curæ esset laudabiles progressus facere, in metam & spei finem oculum figere, & omnes actiones ita fortiri, ut aliquem respectum ad optatum finem referant, & iuxta rerum & temporum æstimatione, eas majoris momenti præferamus minoris, ita ut *Tullius* loquitur, *quemadmodum in oratione constanti, sic in vita omnia sint apta inter se & convenientia.*

Ut studia ergo diversi generis, & varia officia Clericali vitæ incumbunt, haud minimum solertia est ea adaptare & distribuere in apposita exequendi tempora.

Si igitur horas tantum numeremus prosequendo necessaria & ordinaria vitæ negotia: præcipue si res tantum curamus, quæ ad nostram utilitatem spectant, vel opes cumulando, vel dignitates aucupando, vel meliorem stationem ambiendo; quam mutila & decurtata erit temporum computatio, usq; deq; habitis fidei, & religionis calcalis & rebus futuræ vitæ omnino neglectis.

Denuo si tantum humanis artibus, & studiis colendis versamur, & quasi nobismet ipsis solum nati sumus, notitiam acquisitam ad nostrum commodum

commodum & lucrum vertamus; immemores interea insignium virtutum quæ plurimum desiderabiles Clericorum vitam exornare solent, nempe suavitatis morum, comitatis & aliarum ex fonte Charitatis emanantium, quam nimium christianum iter coarctamus, & horas male collocamus, publico virtutis exercitio privatas res præferendo.

Sed vice versa si intenti solum in publica negotia negligamus privata; si circumdati alienis curis, quæ paulum vel nihil ad nos attinent, si domi remissi simus ad sanam eruditionem excolendam; quantillum adjumenti vel Regno vel Ecclesiæ afferemus, dum neutri æque ac par sit, servire queamus.

Quam male igitur separamus, quæ Deus conjunxit, & officia mutuo nexu devincta incaute divellimus? & cum omnes quasi duas personas sustineant quæ societate unitæ, & quæ seorsim consideratæ; dummodo unius solum muneribus fungamur, quam improvidi & parci temporis aestimatores simus; quam incongrue si non insipienter hoc maximo cæli deposito utamur.

Nam si Divinæ virtutes, & Homolitice æque ac privata animorum cultura conjunctim curari debet, in hoc sensu etiam dicatur quod Salvator
C. noster

noſter ad alium tranſtulit, illas oportet facere & exercere, & hanc non omittere.

Jam facile per has breves ſtructuræ videamus, quòd bene & alias laudabiliter occupati, non tamen horas optimè impendamus, niſi Actionum ſeriem obſervemus, & apta & mollia agendi tempora prudenter ſelegamus.

Quantum ad rite ordinanda officia attinet, melius conſtabit, ſi conſideremus, quòd non ſolum majores officii Lineæ divinæ Providentiæ notantur; Verùm ſi ita loqui fas ſit, ipſa Tempora Actioni idonea rebus ipſis imprimi videntur.

Optimus enim Humani Generis Parens quaſi digito monſtravit, quæ officia præferenda, quæq; aliis majoris momenti locum invicem debent.

Idem Pater Qui Tempora diviſit, & magna Luminaria in Cælis poſuit, ut Signa eſſent Annorum, Menſium, & Dierum; Sex Dies ad Humanæ Vitæ uſus designavit, & unum tantum ſibi & celebrando Honori, reſervavit; Opera utriq; propria ſimul ſecrevit; & ab Ipſa ſeptimæ dici ſeparatione, munerum præminentiam manifeſtè delineavit.

Si hunc Stabilium Ordinem perturbemus, & has diſtinctiones confundamus, quàm male vel noſtra, vel aliorum ſaluti conſulamur. Cum

cedere

Cum septimus dies effulgeat, & ad Opera sacra invitet, quam improvidi Ecclesie Æconomi erimus, si Populum Spirituali Cibo, & debito Cælestis Doctrinæ Alimento fraudamus, & Animas nobis concreditas vel fame enecamus.

Nunc grata æternæ Vitæ Verba oportet aures cujusq; personare, ut Corda penetrentur. Lux rostra hoc die præcipue splendere debet coram Hominibus, ut videant Opera nostra bona, & Patrem, qui in Cælis est, glorificent.

At si lex dies studiis destinatos in ferias convertamus, & monachorum instar, cessationem ab Animi culturâ indicere malimus, quàm imparati & inæquales solennibus septimæ diei officiis evademus! Quantillum Boni Ecclesia, Patria & Animæ Populi à talibus ignavis fucis reportare expectent!

Cum igitur a Cæli favore in hanc sublimem Stationem evecti sumus, & jam Stadia intravimus, & tam Grandem ante oculos prospectum habemus, ac Animarum salutem; Hanc metam omnibus nervis collimare, & in hoc quasi centro, multifaria Studia terminari oportet: Quanto plures sint Radii hujusce Centri, eo magis enitendum est, & Mentis Aciem extendere opus sit, ut propriis Mediis & Instrumentis utamur, quæ ad hunc finem perducant. Cum

Cum intra præscriptos limites & ad Ecclesiastica Munera accincti propriâ Sphærâ & Statione versamur, & hanc solum operam navamus, nobis divinitus commissam; tum ritè, & laudabiliter ambulamus, dum Dei Honorem & Ecclesiæ commodum promovere in Corde sit: Si verò è contrâ alienam personam induentes, vel Politici, vel Emperici, vel Collybistæ, vel quamlibet aliam præter nostram ageremus; Quam malè feriat, si non insulsi otia perdamus, aliena tractando & propriâ munia negligendo & interim nec nostris, nec alienis ritè & dextrè fungendo.

Breviter si cum successu sacræ functionis opera exequi velimus, curas plurimum minuemus, quotidiano progressu in cœlesti Doctrinâ, & secundum Prophetæ *Esaia* verba, *Præceptum Præcepto, Lineam Lineæ addendo*; sic gradatim difficiliora superabimus & ad altiores divinæ Scientiæ gradûs ne dicam apicem assurgemus.

Sed ah! quisnam ad hoc divinum Opus omnibus numeris sufficiat, si summâ assiduitate protractam ætatem infumperit; quoad hoc verè dicamus. *Ars longa, Vita brevis.*

Si Diligentia saltem ab omnibus exigatur, quacunq; re versati sunt, quanto plus ab iis, qui in hâc Palestrâ certant: In

In quâ Res a Sensu remotas, corruptæ Naturæ repugnantes, creditu difficiles, majore renitentiâ agendas, Myſteria Rationis captum exuperantia, præcepta carni ingrata discere, & docere oportet.

Et quod prægravat nostros Labores, harum rerum notitiæ è Linguis dudum emortuis expetendæ sunt, & quantis, quantis ad eas enucleandas adjumentis utamur, attamen multo examine, comparatione, & Judicio opus est, ut verum a falso secernamus, & sanum & analogicum Verborum sensum eruamus, ut speciosas repugnantias conciliemus, & tandem divinas Veritates purâ & nativâ luce propositas, debito modo aperiamus & promulgemus.

Iterum quantum curæ adhibendum est, nè in Hæreticorum castra transeundo, dedecus & infamiam sanctissimæ fidei inuramus; nè humanam rationem vel nimium attollendo, vel deprimendo, Arianorum, Sociniorum vel Romanensium Scopulis illidamus, & ita Apostoli verbis, *Fidei Naufragium faciamus.*

Deniq; quantum Vigilantiæ a nobis exigitur, ut nostras animas erroribus liberemus, & aliorum cursûs ita dirigamus, ut utriq; tandem in Portu æternæ felicitatis securè navigent.

Cùm

Cum ipse *Paulus* plantet, & alter *Apollos* riget, ob varia tamen præjudicia, & affectus hominum in malum proclives, hi magni Antistites interdum *latere laborant*, aut saltem incassum operam navârunt: quanto minus expectandum sit, ut nos homunciones, qui eorum Vestigia longè adoramus, meliorem Sortem a Laboribus spondeamus; Nos qui multas illecebras prosperis rebus annexas, & varias tentationes sub variis formis in occulto positas experiamur: Insuper cum sæculum multimodis Scandalis & Corruptelis contaminetur licet non propter persecutionis nimbos, lutolenti tamen propter immania hominum vitia effluunt Dies; Quid aliud inquam, expectandum est quàm quòd res nostræ in pejus eant, & sæpe Pietatis incremento & morum emendatione frustrati, ab exoptato scopo longè aberremus.

Quotquot verò & quantacumque sint hæc remora, quæ nostris Laboribus obicem ponere plus quàm satis possent; ut sæpe magna impedimenta sint, quæ largo proventui obstare solent: at at si multo majora essent, re ritè perpensâ, eo plus strenuè & fortiter navandum esset, ut iniquitatis torrenti obviam eamus, & vim saltem reprimere conemur.

Nempe haud immemores sumus, quòd in hunc finem vocati, & missi sumus in Ecclesiam, ut
partim

partim exemplis, partim adhortamentis Improbum
renovemus Mundum, aut saltem in meliorem sta-
tum reducamus: Hanc Spartam & hoc Onus
Magister noster, *Pastor ista bonus qui pro nobis ani-
mam deposuit,** & proprio Sanguine Ecclesiam acqui-
sit,† servis suis Mandata dedit, ut Evangelium
prædicarent, & verbi divini fideles dispensatores
essent. Et Laus Nomini ejus, & Gratia usq; Bo-
nitati ejus agantur. Quod qui in Ecclesiam Ip-
sius misit, adesse servis ad finem sæculorum pro-
misso se vinxit; Et cum sit Veritas Ipsa, had fieri
potest, quin constantè & fidelitè promisso stete-
rit; nec pari ratione dedignabitur nobis adesse &
co-operari, & Opem Nobis extendere, dummodo
Ei adhæreamus, & partes nostras & officia agentes,
in Viis Ejus ambulemus, & in Eo Solo spem no-
stram collocemus.

Si hanc metam in conspectu habeamus, & as-
siduitate hoc agamus, tum quanto minores sint no-
stræ dotes, tanto magis Ipsius Gratia ex infirmita-
tibus nostris emicabit, dum Naturæ tenuitatem
compensare summè Potis sit, & persæpè Ei placuit
aspirare & benedicere Servorum Laboribus.

Deniq; Quid restat amplius dicendum, quàm
quod omnes omnia Opera ad Dei Gloriam &

* John 10. 28. † Acts 20. 28.

aliorum utilitatem dirigamus, & in hoc vite stadio, felicia tempora, & opportunitates ad optimos usus, & fructus provide collocemus: Et secundum diversa Talenta plus minus cælitus donata, ita istis utamur, ut aliorum spirituali commodo, & ædificationi inservire possint.

Et ut Memoriâ fixa maneant, divina hæc verba nostri Salvatoris repetere liceat: *Lux vestra coram hominibus splendeat, ut hi videntes bona vestra opera Patrem in calis glorificent.*

Et ut finem ponam in Apostoli verbis, * *Quaecunq; sunt vera, quaecunq; honesta, quaecunq; iusta, quaecunq; amabilia, & boni nominis, fixa & in Animis reposita sint: Ut Pietatis erga Deum, Justitiæ & Charitatis erga Vicinum boni fructus enascantur, & omnes tandem acceptos Deo reddant, per Merita Jesu Christi, cui cum Patre & Spiritu Sancto, tribus Personis, & uno Deo, sit omnis Honor & Gloria, Potentia & Dominium, in sæcula sæculorum. Amen.*

* Phil. 4. 8.

F I N I S.